

อนุสัญญาฉบับที่ 182

อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันทีเพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก

ที่ประชุมใหญ่ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ซึ่งคณะประศาสน์การของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ จัดขึ้น ณ นครเจนีวา และได้ประชุมกันในสมัยประชุมที่ 87 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999) และ

โดยคำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องรับเอากรรมสารใหม่เพื่อการห้ามและการขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กในฐานะเป็นภารกิจเร่งด่วนสำคัญที่จะต้องดำเนินการทั้งในระดับประเทศและระดับระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงความร่วมมือและความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อเสริมอนุสัญญาและข้อแนะนำด้วยอายุขั้นต่ำสำหรับการรับเข้าสู่การจ้างงาน พ.ศ. 2516 (ค.ศ. 1973)

ซึ่งยังคงเป็นกรรมสารพื้นฐานว่าด้วยการใช้แรงงานเด็ก และโดยพิจารณาว่าการขจัดอย่างได้ผลต่อรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กจำเป็นต้องอาศัยการดำเนินการทันทีและรอบด้าน โดยคำนึงถึงความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่คิดมูลค่า และความจำเป็นที่จะต้องนำเด็กที่เกี่ยวข้องออกจากงาน เช่นนั้นทั้งหมด และจัดให้มีการฟื้นฟูสภาพและบูรณการกลับเข้าสู่สังคม ขณะที่สนองตอบความจำเป็นของครอบครัวของเด็กเหล่านั้น และ

โดยระลึกถึงข้อมติว่าด้วยการขจัดการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งรับเอาโดยการประชุมองค์การแรงงานระหว่างประเทศสมัยประชุมที่ 83 ในปี พ.ศ. 2539 (ค.ศ.1996) และโดยยอมรับว่าการใช้แรงงานเด็กมีสาเหตุส่วนใหญ่มาจากความยากจน และว่าการแก้ไขปัญหานั้นขึ้นอยู่กับ การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ซึ่งนำไปสู่ความก้าวหน้าทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบรรเทาความยากจน และการให้การศึกษาอย่างทั่วถึง และโดยระลึกถึงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่รับรองโดยสมัชชาใหญ่ของสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 (ค.ศ.1989) และ

โดยระลึกถึงปฏิญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน และกลไกติดตามผล ซึ่งรับรองโดยการประชุมองค์การแรงงานระหว่างประเทศ สมัยประชุมที่ 86 ในปี พ.ศ. 2541 (ค.ศ.1998) และ

โดยระลึกว่ารูปแบบที่เลวร้ายที่สุดบางรูปแบบของการใช้แรงงานเด็กได้ถูกครอบคลุมอยู่แล้วโดยกรรมสารระหว่างประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานบังคับ พ.ศ. 2473 (ค.ศ. 1930) และอนุสัญญาเสริมของสหประชาชาติว่าด้วยการเลิกการใช้ทาส การค้าทาส และสถาบัน และแนวปฏิบัติที่คล้ายกับการใช้ทาส พ.ศ. 2499 (ค.ศ. 1956) และโดยได้ตัดสินใจรับข้อเสนอบางประการเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระของสมัยประชุม และได้กำหนดให้ข้อเสนอเหล่านั้นอยู่ใน

รูปของอนุสัญญาระหว่างประเทศซึ่งรับรองอนุสัญญาต่อไปนี้ ซึ่งเรียกว่า “อนุสัญญาว่าด้วยรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999)” เมื่อวันที่สิบเจ็ด ของเดือนมิถุนายน ของปีหนึ่งพันเก้าร้อยเก้าสิบเก้า

มาตรา 1

สมาชิกแต่ละประเทศที่ให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ต้องดำเนินการมาตรการโดยทันทีและอย่างได้ผล เพื่อให้บรรลุถึงการห้ามและการขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กในฐานะที่เป็นเรื่องเร่งด่วน

มาตรา 2

เพื่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ คำว่า “เด็ก” หมายถึงบุคคลทุกคนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี

มาตรา 3

เพื่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ “รูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก” ประกอบด้วย

(ก) ทุกรูปแบบของการใช้ทาส หรือแนวปฏิบัติที่คล้ายกับการใช้ทาส เช่น การขาย และการขนส่งเด็ก แรงงานขุดหิน แรงงานไพร่ตีดที่ดิน แรงงานบังคับ หรือเรียกเกณฑ์ ซึ่งรวมถึงการบังคับหรือเรียกเกณฑ์เด็ก เพื่อใช้ในการสู้รบ

(ข) การใช้ จัดหาหรือเสนอเด็กเพื่อการค้าประเวณีเพื่อการผลิตสื่อลามก หรือเพื่อการแสดงลามก

(ค) การใช้ จัดหาหรือเสนอเด็กเพื่อกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะเพื่อการผลิต และขนส่งยาเสพติดตามที่นิยามไว้ในสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

(ง) งานซึ่งโดยลักษณะของงาน หรือโดยสภาพแวดล้อมในการทำงานมีแนวโน้มที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือศีลธรรมของเด็ก

มาตรา 4

1. ประเภทงานที่กล่าวถึงตามมาตรา 3 (ง) ต้องกำหนดโดยกฎหมาย หรือกฎระเบียบของประเทศ หรือโดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่หลังจากหารือกับองค์การนายจ้าง และองค์การคนงานที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวรรค 3 และ 4 ของข้อแนะนำด้วยรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก พ.ศ. 2542 (ค.ศ.1999)

2. หลังจากหารือกับองค์การนายจ้าง และองค์การคนงานที่เกี่ยวข้องแล้วหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ต้องระบุว่าประเภทงานที่กำหนดขึ้นดังกล่าวมีอยู่ที่ใด

3. บัญชีประเภทงานที่กำหนดขึ้นตามวรรค 1 ของมาตรานี้จะถูกพิจารณา และแก้ไขเป็นระยะตามที่จำเป็น หลังจากหารือกับองค์การนายจ้าง และองค์การคนงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 5

สมาชิกแต่ละประเทศต้องจัดตั้ง หรือกำหนดกลไกที่เหมาะสม เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ให้ผลในทางปฏิบัติแก่อนุสัญญานี้ ทั้งนี้ หลังจากหารือกับองค์การนายจ้างและองค์การคนงานแล้ว

มาตรา 6

1. สมาชิกแต่ละประเทศต้องกำหนด และปฏิบัติตามแผนงานดำเนินการเพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก โดยถือเป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วน

2. แผนงานดำเนินการเช่นนั้นต้องกำหนด และปฏิบัติโดยการหารือกับหน่วยงานของรัฐบาล และองค์การนายจ้างและองค์การคนงานที่เกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงความเห็นของกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยตามที่สมควร

มาตรา 7

1. สมาชิกแต่ละประเทศต้องดำเนินมาตรการที่จำเป็นทุกประการเพื่อให้หลักประกันว่ามีการปฏิบัติตามและบังคับใช้อย่างได้ผลต่อบทบัญญัติที่ให้ผลในทางปฏิบัติแก่อนุสัญญานี้ ซึ่งรวมทั้งการบัญญัติให้มี และการปฏิบัติตามบทลงโทษทางอาญา หรือบทลงโทษอื่น ๆ ตามที่สมควร

2. โดยคำนึงถึงความสำคัญของการศึกษาในการจัดการใช้แรงงานเด็ก สมาชิกแต่ละประเทศต้องดำเนินมาตรการที่ได้ผลและมีกำหนดเวลาเพื่อที่จะ

(ก) ป้องกันมิให้เด็กเข้าไปเกี่ยวข้องในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก (ข) จัดให้มีความช่วยเหลือโดยตรงที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อนำเด็กออกจากรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงาน เด็กและเพื่อการฟื้นฟูสภาพเด็กและบูรณาการกลับเข้าสู่สังคม (ค) ให้หลักประกันว่าเด็กทุกคนที่ถูกนำออกจากรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กสามารถเข้าถึงการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ไม่คิดมูลค่าและการฝึกอบรมอาชีพที่ไม่คิดมูลค่าด้วยในกรณีที่เป็นไปได้และเหมาะสม (ง) ระบุตัว และให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความเสี่ยงเป็นพิเศษ และ (จ) คำนึงถึงสถานการณ์ที่เป็นพิเศษของเด็กหญิง

3. สมาชิกแต่ละประเทศต้องกำหนดหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ให้ผลในทางปฏิบัติแก่อนุสัญญา

มาตรา 8

ประเทศสมาชิกจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อช่วยเหลือกันในการให้ผลในทางปฏิบัติแก่อนุสัญญา โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้น และ/หรือความช่วยเหลือซึ่งรวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแผนงาน ขจัดความยากจน และการให้การศึกษาอย่างทั่วถึง

มาตรา 9

การให้สัตยาบันอนุสัญญานี้อย่างเป็นทางการจะต้องแจ้งต่อผู้อำนวยการใหญ่ของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศเพื่อการจดทะเบียน

มาตรา 10

1. อนุสัญญานี้จะมีผลผูกพันเฉพาะรัฐสมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งสัตยาบันสารของตนได้รับการจดทะเบียนไว้กับผู้อำนวยการใหญ่แล้ว
2. อนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับภายหลังจากวันที่ซึ่งสัตยาบันสารของรัฐสมาชิกสองประเทศได้รับการจดทะเบียนไว้กับ ผู้อำนวยการใหญ่แล้วสิบสองเดือน
3. ภายหลังจากนี้ อนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับสำหรับแต่ละรัฐสมาชิกภายหลังจากวันที่สัตยาบันสารของตนได้รับการจดทะเบียนไว้แล้วสิบสองเดือน

มาตรา 11

1. รัฐสมาชิกซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ อาจจะประกาศบอกเลิกการสัตยาบันได้ภายหลังระยะเวลาสิบปี นับจากวันที่ซึ่ง อนุสัญญานี้ได้มีผลใช้เป็นการครั้งแรกโดยการแจ้งให้ผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศทราบเพื่อการ จดทะเบียน การประกาศบอกเลิกเช่นว่านี้จะไม่มีผลจนกว่าจะพ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่ได้มีการจดทะเบียน การบอกเลิกแล้ว
2. รัฐสมาชิกซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ และซึ่งไม่ได้ใช้สิทธิที่จะทำการบอกเลิกบทบัญญัติของมาตรานี้ภายในปีที่ถัดจาก การครบกำหนดระยะเวลาสิบปีตามที่ได้กำหนดไว้ในวรรคก่อนจะมีข้อผูกพันต่ออีกเป็นระยะเวลาสิบปีต่อไป และหลังจากนั้น อาจประกาศบอกเลิกอนุสัญญานี้ได้ในระยะเวลาทุก ๆ สิบปีตามข้อกำหนดในมาตรานี้

มาตรา 12

1. ผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศจะแจ้งให้รัฐสมาชิกทั้งหมดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ทราบถึงการจดทะเบียนให้สัตยาบันและการบอกลีกทั้งหมดที่รัฐสมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศได้แจ้งไปยัง ผู้อำนวยการใหญ่
2. ในการแจ้งให้รัฐสมาชิกขององค์การฯ ทราบถึงการให้สัตยาบันอันที่สองของสองประเทศแรกนั้น ผู้อำนวยการใหญ่จะ ต้องแจ้งให้รัฐสมาชิกขององค์การฯทราบถึงวันที่อนุสัญญาฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับด้วย

มาตรา 13

ผู้อำนวยการใหญ่ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศจะต้องแจ้งให้เลขาธิการสหประชาชาติทราบถึงการจดทะเบียนให้สัตยาบัน และการจดทะเบียนบอกลีกทั้งหมดที่แจ้งมายังเขาตามความในข้อกำหนดของวรรคก่อน เพื่อการจดทะเบียนไว้ตามนัยมาตรา 102 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

มาตรา 14

เวลาใดก็ตามที่คณะประสานการของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศเห็นว่าจำเป็น อาจจะต้องไปยังที่ประชุมใหญ่ให้ส่ง รายงานการดำเนินการของอนุสัญญานี้ และอาจจะต้องขอให้มีการบรรจุคำถามเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอนุสัญญานี้ทั้งหมดหรือแต่บาง ส่วนไว้ในระเบียบวาระการประชุมได้

มาตรา 15

1. ถ้าที่ประชุมยอมรับอนุสัญญาใหม่ซึ่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขอนุสัญญานี้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนแล้ว และหากว่าอนุสัญญา ใหม่มีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ก) การให้สัตยาบันอนุสัญญาที่แก้ไขใหม่โดยรัฐสมาชิกให้รวมความถึงสิทธิในการบอกลีกอนุสัญญานี้ได้ทันที โดยนิตินัย โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของมาตรา 11 ข้างต้น ถ้าและในเมื่ออนุสัญญาที่แก้ไขใหม่จะได้มีผลใช้บังคับแล้ว (ข) นับแต่วันที่ซึ่งอนุสัญญาที่แก้ไขใหม่มีผลใช้บังคับแล้ว การให้สัตยาบันอนุสัญญานี้โดยรัฐสมาชิกจักหยุดยั้งลงเพียงนั้น
2. ไม่ว่ากรณีใด ๆ อนุสัญญานี้ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่อย่างเดิม สำหรับรัฐสมาชิกทั้งหลาย ซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ไว้แล้ว แต่ยังมีได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาที่แก้ไขใหม่

มาตรา 16

ตัวบทของอนุสัญญานี้ ทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสมีผลเท่าเทียมกัน

วันที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับ : วันที่ 19 พฤศจิกายน 2543

วันที่ประเทศไทยให้สัตยาบัน : วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2544

ที่มา : กระทรวงแรงงาน<http://www.mol.go.th/en/node/3416>